

SAKSFRAMLEGG

Til:
Programstyret for medisin

Møtedato:
14.09.2023

Sak:

Klinisk undersøkelse og praktiske ferdigheter ved medisinstudiet ved UiT

Innstilling til vedtak:

Det settes ned en egen arbeidsgruppe som arbeider med å etablere OSKE som summativ eksamensform ved medisinstudiet. Denne gruppen bør også være med i Prosjekt 181 sin arbeidsgruppe om vurdering for å sikre en god informasjonsflyt mellom aktørene.

Bakgrunn:

Hvor undervises dette og hvordan skal vi vurdere hva studentene behersker?

Klinisk undersøkelse

I Tromsø undervises klinisk undersøkelsesmetodikk i delemnene 2.3 og 3.1. I delemne 2.3 lærer studentene om undersøkelse av bevegelsesapparatet, sanser og nervesystem, og i 3.1 om klinisk undersøkelse av indre organer. Undersøkelse av bevegelsesapparatet gjentas i delemner 2.4, 4.10 og 6.5. Gynekologisk undersøkelse undervises i delemne 4.3. Ferdigheter i klinisk undersøkelse vurderes formativt i en OSKE på 3. studieår som et arbeidskrav.

På 5. studieår øver studentene på klinisk undersøkelse i klinisk arbeid under 5. års utplassering i allmennpraksis og sykehus. Klinisk undersøkelse repeteres på 6. studieår gjennom kliniske rotasjoner.

Det har vært svært vanskelig å finne undervisere til spesielt kursene 2.3 og 3.1, noe som trolig skyldes at de eksisterer litt på siden av eksisterende fagmiljøer, og at utover delemneledere for kursene har ikke fagansatte engasjement og eierskap til denne undervisningen. For 3.1 gjelder i tillegg at undervisningen foregår i august mens det fortsatt er ferieavvikling på UNN.

Det finnes en nasjonal liste for hvilke kliniske ferdigheter medisinstudenter i Norge skal beherske etter endt utdanning vedtatt av nasjonalt utdanningsmøte på medisin, se vedlegg.

Praktiske ferdigheter

Praktiske ferdigheter som skal beherskes etter endt medisinstudium er også sammenfattet i en nasjonal ferdighetsliste, se vedlegg. Denne har ikke vært systematisk brukt i Tromsø de siste årene. Det er derfor viktig å systematisk gjennomgå hvilke ferdigheter studentene lærer, når og til hvilket nivå, slik at vi er sikre på at vi holder samme nivå som øvrige studiesteder. En slik gjennomgang ble påbegynt i 2018, men har ikke vært fulgt opp siden den gang, se vedlegg. Det er dermed litt uklart hvordan status er på undervisning av praktiske ferdigheter per august 2023.

Vurdering av klinisk undersøkelse og praktiske ferdigheter

Internasjonalt, og i de senere årene også nasjonalt, benyttes observert strukturert klinisk eksamen (OSKE) for vurdering av ferdigheter innenfor klinisk undersøkelse og praktiske ferdigheter. I Tromsø har vi OSKE som en formativ vurdering. Dette ble innført for å sette økt fokus på praktiske ferdigheter i forbindelse med revisjonen av 2012. Man tenkte at formativ vurdering var tilstrekkelig fordi tanken var at det var viktigere at studentene fikk konstruktive tilbakemeldinger på det de ikke kunne fremfor å stryke på eksamen. Imidlertid har man gjennom alle årene sett at andelen studenter som ikke forbereder seg til OSKE er stor, og at det derfor ikke er meningsfylt å gi tilbakemeldinger til studenter som i praksis ikke har forsøkt å gjøre en innsats. OSKE er svært ressurskrevende. Hvis studenter ikke benytter anledningen til å få tilbakemeldinger på klinisk undersøkelsesmetodikk så fungerer dagens ordning ikke etter hensikten, og nåværende OSKE har ingen reell funksjon.

Imidlertid er det viktig at studentene kan bruke klinisk undersøkelse hensiktsmessig før de skal ut i 5. års praksis for å få best mulig læringsutbytte ut av møtet med pasientene. Det vil si at OSKE bør omgjøres til en summativ vurdering.

Endret struktur på undervisning og vurdering for klinisk undersøkelse og praktiske ferdigheter

For å bedre på utfordringene skissert over foreslås følgende som mulige løsninger, men andre alternativer kan vurderes:

1. Det innføres to langsgående emner i klinisk undersøkelse og praktiske ferdigheter (KUP), KUP 1 og 2. KUP 1 undervises 1. og 2. året, og har OSKE eksamen våren 2. året. KUP 2 undervises 3. og 4. året og har OSKE eksamen våren 4. året.
2. Delemne 3.1 flyttes til våren på 2. året slik at også basal undersøkelse av indre organer kan testes i KUP 1. Da vil studentene være mer klar til starten på 3. året, og faktisk ha øvd på klinisk undersøkelse før starten på PKU på 3. året. Dette vil medføre enkelte endringer på 2. og 3. årets delemner.
3. Det gjøres ny kartlegging av hvor praktiske ferdigheter undervises, og der det er mulig bør praktiske ferdigheter undervises senest 4. året slik at det er mulig å teste slike praktiske ferdigheter i KUP 1 eller KUP 2.

I praksis vil man kunne tenke seg at følgende vurderes i henholdsvis KUP 1 og KUP 2 (listen er ikke uttømmende):

KUP 1:

Måling av BT på arm og enkel tolkning

Måling av blodtrykk ankel og enkel tolkning

Sette på EKG elektroder

Måling av saturasjon og vurdering av hvilken O2 som skal gis

Basal HLR

Undersøkelse av skulder, hofte og kne

Undersøkelse av hjerte, lunge og abdomen
Enkel nevrologisk undersøkelse
Enkel ØNH undersøkelse
Enkel øyeundersøkelse
Vurdering av røntgenbilder for påvisning av brudd
Vurdering av histologisnitt
Vurdering av genetisk test (?)
Samtale med pasient med angst eller depresjon

KUP 2:

Undersøkelse av rygg, albue, håndledd og ankel
Undersøkelse med tanke på artritt
Undersøkelse av pasient med hjertesykdom inkludert enkel rådgivning
Undersøkelse av pasient med lungesykdom inkludert enkel rådgivning
Undersøkelse av pasient med nyresykdom inkludert enkel rådgivning
Undersøkelse av pasient med blodsykdom inkludert enkel rådgivning
Undersøkelse av pasient med infeksjon inkludert enkel rådgivning
Undersøkelse av pasient med gastromedisinsk sykdom inkludert enkel rådgivning
Gynekologisk undersøkelse
Undersøkelse av gravid
Vurdering av sykt barn (video)
Undersøkelse av pasient med nevrologisk lidelse inkludert enkel rådgivning
Undersøkelse av pasient med ØNH lidelse inkludert enkel rådgivning
Undersøkelse av pasient med øyelidelse inkludert enkel rådgivning
Undersøkelse av pasient med hudlidelse inkludert enkel rådgivning
AHLR
Samtale med psykiatrisk pasient med psykose eller mani, evt BUP problemstilling (simulert pasient)
Fjerning av føflekk
Lokalanestesi
Intubasjon på dukke
Innlegging venflon
Samtale med pasient om trygdemessige problemstillinger
Legemiddelsamstemming
Radiologi
Histologi

Konsekvenser av forslagene for andre undervisningsaktiviteter

Flytting av undervisningen i delemne 3.1 til 2.året fører til at man må lage plass på 2.året til denne undervisningen. Det enkleste vil være om man tar en uke fra valgfriperioden på 2. året. Mange har kommentert at valgfrioppgaven på 2. året er såpass omfattende per i dag, og dermed krever store ressurser fra fagpersoner til å sensurere og veilede. Hvis man kan kutte noe ned på 2. års valgfri kan ressursene fokuseres til masteroppgaven på 5. året.

Frigjøring av tid første uke på 3. året kan brukes til undervisning av tema som ikke er så ressurskrevende eller som undervises av fagpersoner som ikke har ferieavvikling så sent i august. Som eksempel kan forelesninger i Profkom eller Vitkom kanskje legges her, eller man kan tenke

seg at denne uken gis til fag som ikke har så tydelig plass i studiet. Eksempler kan være arbeidsmedisin, samfunnsmedisin, introduksjon til radiologi for å nevne noen.

Innføring av OSKE vil kreve ressurser i forhold til fagpersoner som skriver oppgaver og som deltar under selve OSKE. OSKE vil måtte plasseres i eksamensperioden, og det vil være fornuftig å legge OSKE for KUP 1 og 2 i nærheten av hverandre, men ikke på samme dato. Hvis OSKE er i nærheten av hverandre kan man dra veksler på felles oppsett av arealer og felles bruk av simulerte pasienter.

Katrine Wennevold
studieleder

—

katrine.wennevold@uit.no
77 62 33 75

Elin Holm
seniorrådgiver

—

elin.holm@uit.no
77 64 54 87

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur